
Därför politik

IFMETALL

Varför ska ett fackförbund bry sig om politik?

Därför att din chef gör det. Arbetsgivarna har ett tätt samarbete med de borgerliga partierna för att få lagar och beslut som gynnar dem. Av samma skäl bildade fackföreningsrörelsen Socialdemokraterna. Det samarbetet har genom åren lönat sig – och fortsätter att göra det.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 gav många presenter till arbetsgivarna som gjorde arbetslivet jobbigare för oss löntagare. Visst fick många av oss något lägre skatt genom jobbskatteavdragen, men dessa pengar plockades i första hand från a-kassan och socialförsäkringarna.

Syftet var att öka människors drivkraft att jobba, det skulle inte ”löna sig” att vara sjuk eller arbetslös. Hungriga vargar jagar bäst, brukar en del säga. Med facit i hand kan vi se att arbetslösheten inte sjönk nämnvärt, däremot fick stora grupper betydligt sämre ekonomiska villkor.

Det fanns också ett annat tydligt mål med den förda politiken: att försvaga facket. Med dyrare a-kassa och skrotad avdragsrätt för fackligt medlemskap blev det fler som valde att inte vara med. Och med färre medlemmar blir det svårare att få igenom våra krav på bättre villkor.

Den rödgröna regeringen 2014–2018, under ledning av IF Metalls förre ordförande Stefan Löfven, lade om politiken. Trots ett svårt parlamentariskt läge byttes skattesänkningar, som framför allt gynnade de rika, mot investeringar i välfärd och trygghet för vanligt folk – exempelvis höjdes både barnbidraget och taket i a-kassan. Löntagarnas och arbetsplatsernas frågor, och inte minst den svenska industrins villkor, placerades återigen högt upp på dagordningen.

För oss industriarbetare är det viktigt med en regering som förstår vikten av en aktiv industripolitik – det är förutsättningen för att vi ska kunna bygga ett rättvisare Sverige.

För oss är det också viktigt med en regering som lyssnar på våra behov och intressen samt delar våra grundläggande värderingar – det är förutsättningen för att våra krav och ambitioner ska kunna bli verklighet.

Kort sagt: För oss spelar det stor roll vem som sitter i regeringen!

Våra krav

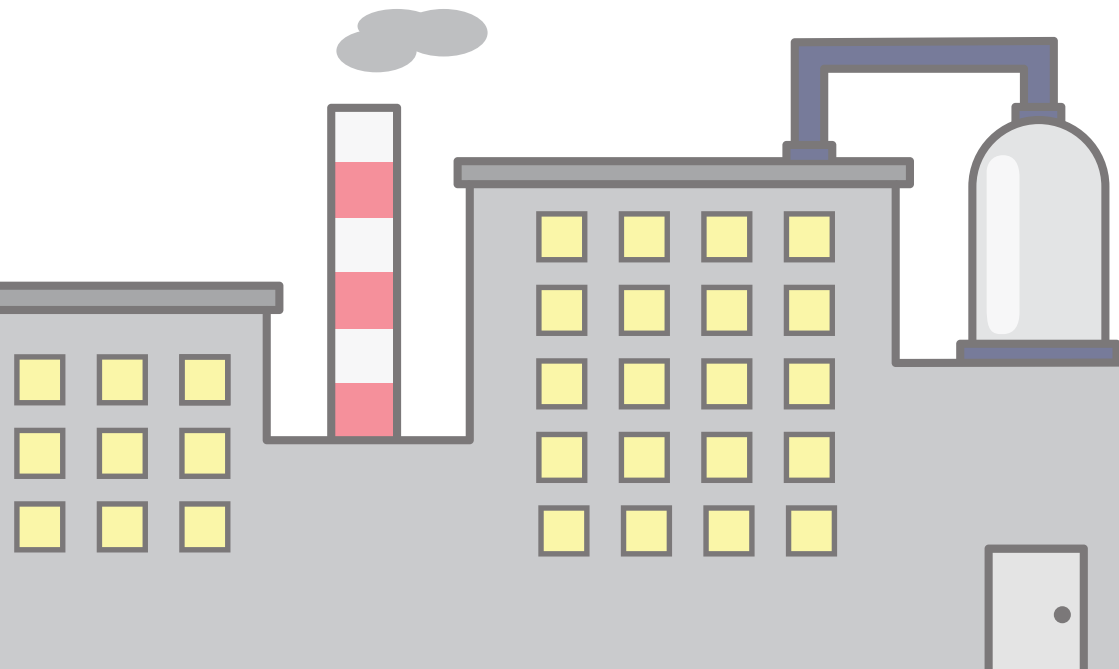
Den fackliga kampen handlar om alla människors lika värde, rätten till bra lön, trygga anställningar, god arbetsmiljö och en rimlig balans mellan arbete och fritid. Detta har vi kämpat för sedan 1800-talet och vi gör det än i dag.

Du som IF Metallare tjänar på det fackliga samarbetet med Socialdemokraterna. Genom att vara delaktiga i den politiska processen förändrar vi inte bara vardagen för medlemmarna utan också för Sverige. Men vi är inte någon passiv hejarklack, vi ställer krav.

Vi kräver rejäla trygghetssystem. Inte bara om vi förlorar arbetet eller hälsan, utan också för att kunna kräva bra löner när vi har jobb.

Vi kräver jobb med schysta anställningsvillkor för alla som arbetar. I Sverige ska vi inte konkurrera med låga löner och dåliga arbetsvillkor.

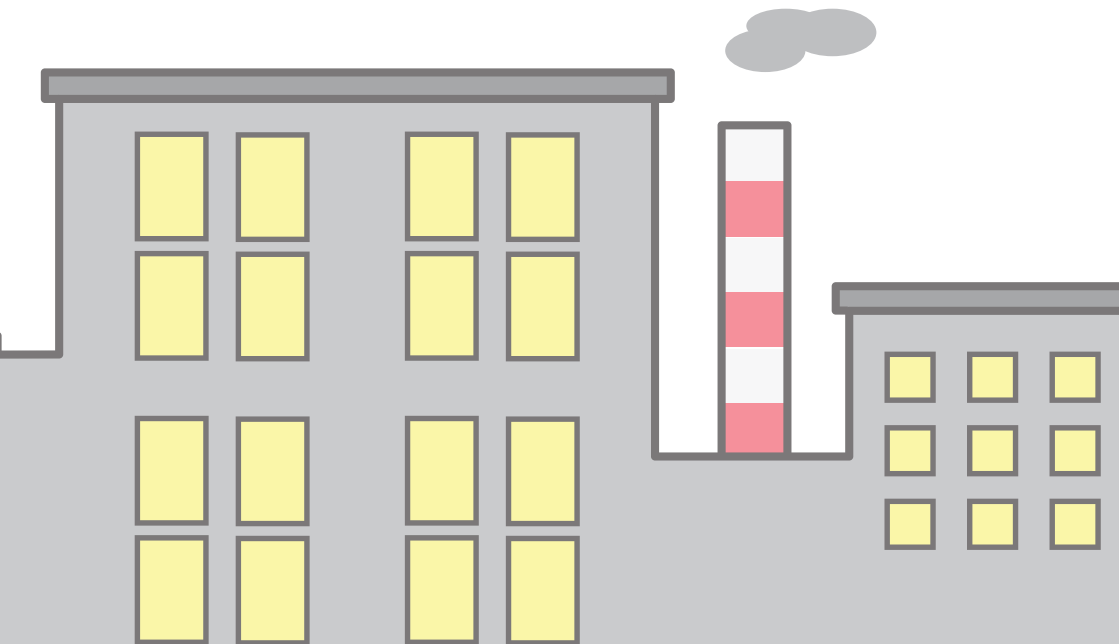
Vi kräver ordentliga satsningar på arbetsmiljön – ingen ska behöva dö av jobbet.

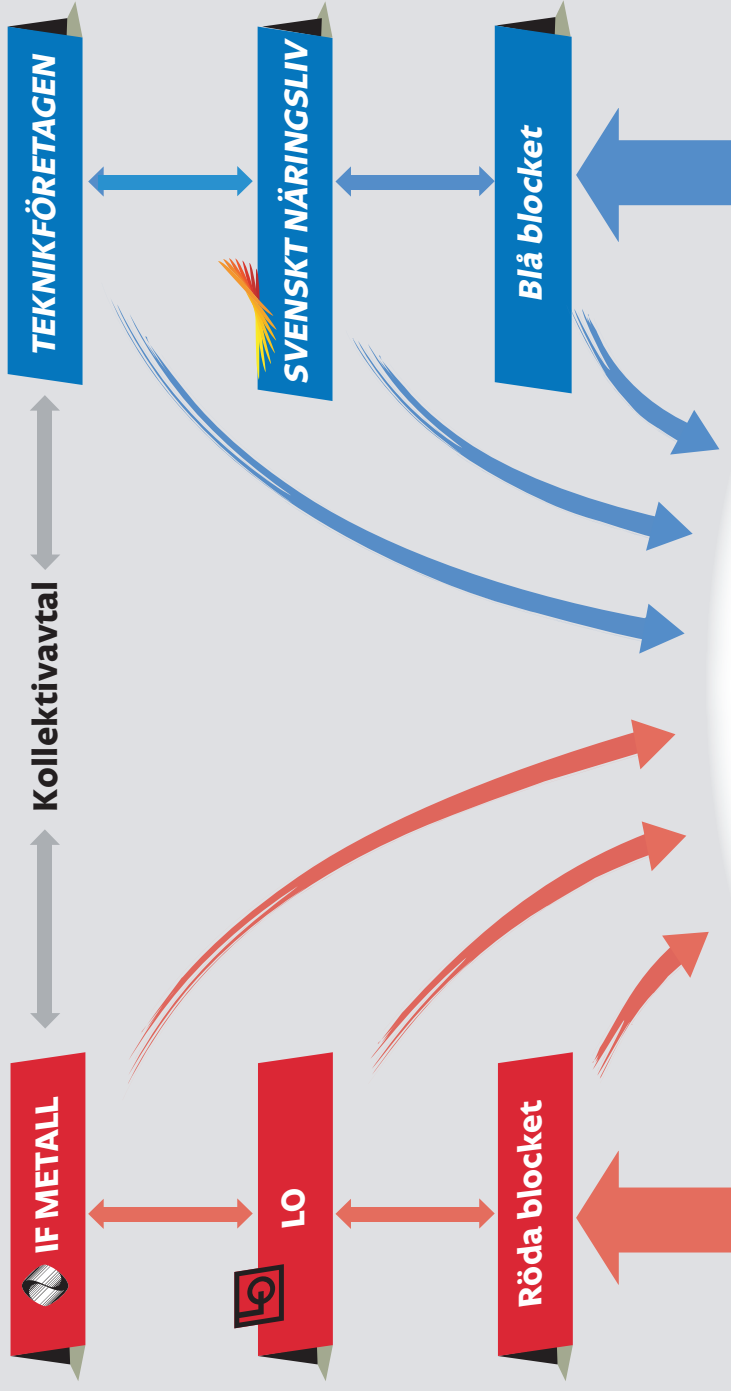
Och inte minst: Vi kräver en industripolitik som skapar förutsättningar för att Sverige ska kunna förbli och utvecklas som ett industriland i framkant. Vi vet att vår välfärd är beroende av en stark industri och dess exportinkomster. Och industrins framgångar är i sin tur beroende av en välfärd som håller hög kvalitet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 visade mycket litet intresse för att vårda en konkurrenskraftig svensk industri. Under finanskrisen, som var en hård prövning både för oss industriarbetare och företagen vi arbetar för, visade den borgerliga regeringen en anmärkningsvärd brist på insikt om industrins enorma betydelse för Sverige. Den engagerade sig inte heller i att hitta åtgärder för att stötta industrin ur krisen, utan viftade i stället nonchalant bort våra behov och kallade industrin för ett särintresse.

Svensk industri är förutsättningen för svensk välfärd. Till skillnad från regeringen Reinfeldt visar Stefan Löfvens regering att man förstår detta. Den S-ledda regeringen som tillträdde 2014 har bland annat tagit fram en strategi för ny industrialisering och gjort stora satsningar både på infrastruktur och kompetensutveckling i arbetslivet.

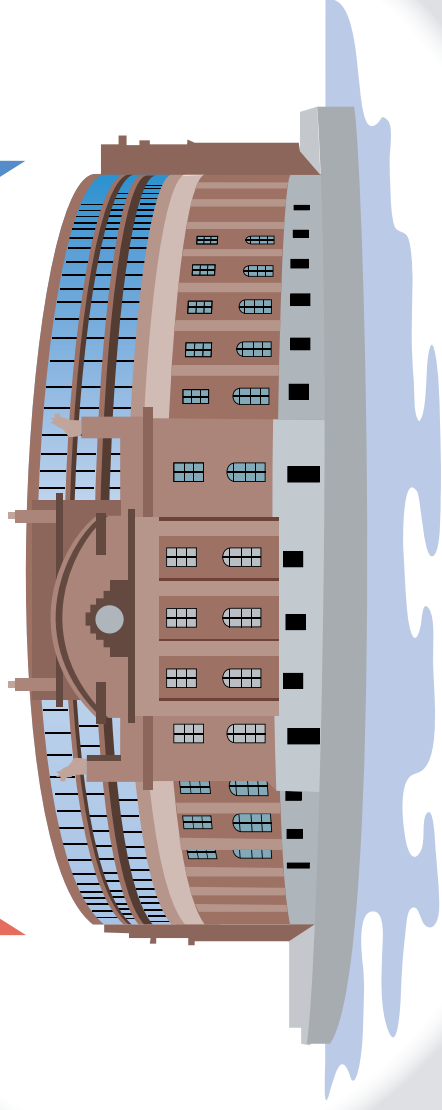

Facklig-politisk samverkan - varför då?

RIKSDAGEN

beslutar t.ex.
om anställningsskyddet,
semesterlagen, sjukförsäkringen och a-kassan.

S-ledd regering (2014 -)

Nollvision mot dödsolyckor på jobbet
Stopp för lönedumpning med utländsk arbetskraft
Höjd a-kassa från 680 kr/dag till 910 kr/dag
Avskaffad bortre tidsgräns i sjukförsäkringen
Avdragsrätt för medlemsavgift i facket
Höjt tak i sjukförsäkringen
Fler utbildningsplatser på Komvux och Yrkesvux
Ny myndighet för arbetsmiljökunskap
100 nya arbetsmiljöinspektörer
Schysta villkor vid offentlig upphandling
Ytterligare en pappamånad i föräldraförsäkringen
Strategi för nyindustrialisering
Höjt barnbidrag och höjt studiebidrag

Alliansen (2006 - 2014)

Avskaffad avdragsrätt för fackavgift och a-kasseavgift
Sänkt a-kassa med dyrare avgift
Tidsgräns i sjukförsäkringen
Sänkt tak i sjukförsäkringen
Försämrade Lagen om anställningsskydd
Inga åtgärder för unga arbetslösa de första 100 dagarna
Nedskärning på Komvux
Nedskärning på arbetsmarknadsutbildningen
Arbetslivsinstitutet nedlagt
Nedskärningar på Arbetsmiljöverket och arbetsmiljöinspektörer
Avskaffade anslag till skyddsombudsutbildning
Avkriminalisering av brott mot delar av arbetsmiljö- och arbetstidslagen
Sänkt ersättning i föräldraförsäkringen
Sänkt ersättning i sjukförsäkringen
Svårare att få förtidspension
Nedläggning av de strategiska branschprogrammen för exempelvis industriforskning

Vad vi vunnit historiskt

Det socialdemokratiska partiet och den fackliga rörelsen har vuxit ur varandra och utvecklats sida vid sida. Det var för att få ökat inflytande, inte bara på arbetsplatserna utan även över samhällsutvecklingen, som fackföreningsrörelsen grundade Socialdemokraterna.

Facklig-politisk samverkan har därför varit en naturlig del av industrifackens hela historia. På IF Metalls kongress 2017 fattades beslutet att även i fortsättningen prioritera det politiska samarbetet.

Här är några stora historiska exempel på när fackliga krav och politisk vilja har burit frukt:

- 1919 Åttatimmars arbetsdag (inte 12 eller mer som tidigare)
- 1921 Allmän och lika rösträtt
- 1936 Lagen om förenings- och förhandlingsrätt. Parterna ges rätt att förhandla och arbetarna får rätt att organisera sig fackligt utan att straffas för det
- 1938 Två veckors semester, som 1951 blev tre och 1978 fem
- 1955 Allmän sjukförsäkring
- 1960 Avskaffandet av särskilda "kvinnolöner"
- 1971 40-timmars arbetsvecka
- 1974 Föräldraledighet blir en rättighet
- 1974 Lagen om anställningsskydd
- 1977 Arbetsmiljölagen och lagen om medbestämmande
- 2001 Maxtaxa inom barnomsorgen

Detta är rättigheter vi inte hade haft om det inte funnits människor i facket och i politiken som kämpat för dem. Det är också rättigheter som kan tas ifrån oss om vi inte fortsätter att vara aktiva och värna dem.

Politikens gränser

Fackligt-politiskt samarbete handlar inte bara om att driva politiken i rätt riktning. Det handlar också om att dra gränser för när politiken ska hålla sig borta. Våra löner är en sådan sak, och det vet våra vänner inom politiken. Men varför är det så viktigt att fack och arbetsgivare förhandlar om lönerna? Går det inte lika bra om lönerna sätts av riksdagen genom lagstiftning?

Kollektivavtalet reglerar löner och anställningsvillkor för nio av tio löntagare på den svenska arbetsmarknaden, men har även betydelse för de som står utanför. Det svenska kollektivavtalet är resultatet av mångårig kamp och otaliga kompromisser mellan fackföreningsrörelsen och arbetsgivarna. Slutprodukten är ett system där vi gemensamt reglerar priset på vårt arbete. Men för att detta ska fungera krävs starka fackföreningar, med många medlemmar i ryggen, som kan möta arbetsgivarna i förhandlingarna.

Det är fack och arbetsgivare som är bäst lämpade att sätta lönerna på den svenska arbetsmarknaden. Det är vi som är experterna, det är vi som vet vad marknaden tål och vad våra medlemmars arbete bör kosta.

I länder där fackföreningarna inte har denna styrka behöver man hitta andra sätt att reglera arbetsmarknaden. En vanlig lösning är att staten lagstiftar om nationella minimilöner. När politiken tar över ansvaret för lönerna blir de lägre. Lagstadgade minimilöner påverkar dessutom allas lönenivå. I länder där lönerna regleras i lag har löntagarna genomgående lägre lön än i länder, som exempelvis Sverige, där arbetsmarknadens parter förhandlar villkoren.

De borgerliga partierna bortser från detta – de har alla olika förslag om att lagstifta om sänkta ingångslöner. Ingen industriarbetare vinner på att ha arbetskamrater som arbetar för lägre lön.

Visste du?

Det är inte bara svenska medborgare som har rösträtt i kommun- och landstingsfullmäktige. Om du har varit folkbokförd i din kommun i över tre år i följd har även du rösträtt.

Vill du veta mer eller engagera dig?
Kontakta organisation@ifmetall.se så hjälper vi dig.

IF Metall, 105 52 Stockholm | 08-786 80 00 | ifmetall.se

